

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri

Statsrevisorerne Sekretariat
Christiansborg
1040 København K

København, den 27. januar 2010
Sagsnr.: 3544
Dok.nr.: 45159

Fødevareministerens redegørelse til beretning nr. 18/2008 om revisionen af EU-midler i Danmark i 2008

Statsrevisorerne har den 25. november 2009 anmodet mig om en redegørelse for de foranstaltninger og overvejelser, som beretning nr. 18/2008 om revisionen af EU-midler i Danmark i 2008 giver anledning til inden for Fødevareministeriets ressort. Beretningen omfatter en række landbrugsordninger, og jeg er meget tilfreds med, at Statsrevisorerne konstaterer, at regnskabsforvaltningen af disse ordninger generelt fungerer tilfredsstillende.

Statsrevisorerne bemærker imidlertid, at forvaltningen af arealkontrollen, herunder enkeltbetalingsordningen og krydsoverensstemmelseskontrollen ikke fungerer helt tilfredsstillende, hvilket også indgik i Statsrevisorerne bemærkninger til beretning nr. 10/2008 vedrørende administrationen af enkeltbetalingsordningen og krydsoverensstemmelse. Jeg skal derfor henvise til min redegørelse af 28. august 2009 vedrørende den nævnte beretning, hvor jeg redegør for en række indsatser i forbindelse med administrationen af enkeltbetalingsordningen samt kontrollen af de krav, der indgår i krydsoverensstemmelse.

Med hensyn til statsrevisorerne bemærkninger om Kommissionens tilbagebetalingskrav af tidligere modtagne EU-midler i størrelsesordenen 1 mia. kr. vedrører det bl.a. hektarstøtten for 2002 – 2004, hvor Kommissionen har inddraget ca. 750 mio. kr. begrundet med manglende vedligeholdelse af braklagte arealer og problemer med telemålingskontrollen. Denne sag er i juni 2009 indbragt for EF-Domstolen, hvilket Rigsrevisionen har udtrykt tilfredshed med.

Desuden har Generaldirektoratet for Landbrug og Udvikling af Landdistrikterne foreslået en underkendelse på 32,5 mio. kr. vedr. kontrollen af krydsoverensstemmelse i 2005 og 2006. Denne underkendelse er dog endnu ikke vedtaget af Kommissionen.

Kommissionen har ligeledes kritiseret kontrollen af enkeltbetalingsordningen, der erstattede hektarstøtteordningen i 2005. Der er imidlertid endnu ikke modtaget konkret forslag fra Kommissionen om underkendelse vedrørende 2005 og de efterfølgende år. Fødevareministeriet vurderer, at der består en risiko for, at Kommissionen på grundlag af EU-revisionen af udbetalingerne i 2005 – 2006 vil foreslå en flat rate underkendelse for de to år i størrelsesordenen 2 pct. af den udbetalte støtte på grund af mangler ved kontrollen, hvilket vil svare til ca. 280 mio. kr.

EU-revisionen har også gennemført revisionsbesøg af de arealbaserede støtteordninger i 2008 og 2009, og resultatet af disse revisionsbesøg drøftes for nærværende med Kommissionen. Efter det seneste revisionsbesøg omkring månedsskiftet august/september 2009 tilkendegav EU-revisorerne, at der var sket fremskridt, men at der stadig udestod detaljer og justeringer. Jeg kan tilføje, at Fødevarerministeriet arbejder ihærdigt på at undgå eller begrænse en eventuelle underkendelse ved at udarbejde supplerende analyser og redegørelser for mere konkret at beregne, hvad der eventuelt måtte være udbetalt med urette i de pågældende år.

Jeg kan på den baggrund oplyse, at Fødevarerministeriet til det formål i efteråret 2009 har fået foretaget en ekstern analyse af kontrollen af de arealbaserede landbrugs- og landdistriktsordninger, herunder *enkeltbetalingsordningen*. Analysen omfatter følgende områder:

- *Fysisk kontrol:* For at leve op til kravene til kontrol med den arealbaserede landbrugsstøtte, herunder enkeltbetalingen, både for så vidt angår kontrollen via satellitbilleder og kontrollen på stedet, har Fødevarerministeriet iværksat kvalitetsforbedrende foranstaltninger, herunder indført flere opfølgende kontroller med henblik på at imødegå Kommissionens kritik. For så vidt angår telemålingskontrollen har Plantedirektoratets kontrollører siden 2008, foretaget en efterfølgende besigtigelse af alle græsarealer.
- *Forbedring af markbloksystemet:* Kommissionen har ved revisionsbesøg fundet, at markblokkene indeholdt store arealer, der ikke var støtteberettigede. Fødevarerministeriet har derfor fra midten af 2009 iværksat yderligere initiativer til forbedring af markbloksystemet med henblik på at imødegå Kommissionens kritik. Markblokkene blev tidligere ajourført eksternt af COWI, men allerede i 2007 blev denne opgave overført til FødevarerErhverv, hvor der blev etableret en markkortgruppe, der har til formål at forbedre markbloksystemet og løbende at opdatere det på grundlag af ændringer i det åbne land, ændringsforslag fra landmændene og kontrollører samt at foretage kvalitetssikring af markblokkene.
- *Genberegning af betalingsrettigheder:* Fejlene vedrørende markbloksystemet indebærer, at der i 2005 i et vist omfang er tildelt betalingsrettigheder og udbetalt støtte for et for stort areal og som følge deraf også i de efterfølgende år er udbetalt støtte på et forkert grundlag. FødevarerErhverv har indledt et arbejde med at genberegne ca. 2.000 ansøgninger om udbetaling af landbrugsstøtte. Resultatet af dette arbejde forventes at foreligge i løbet af 2010.

Jeg vil gerne fremhæve, at der på grundlag af analysen er sket væsentlige yderligere opstramninger af koordineringen og gennemførelsen af kontrollen. En række af de ovennævnte initiativer er igangsat i efteråret 2009, og der vil i 2010 blive igangsat en række yderligere tiltag, der skal rette op på kritikpunkterne fra Kommissionen, og som forventes at kunne bidrage til at begrænse betalingskrav som følge af svagheder ved kontrollen. Der er aftalt finansiering for tiltagene i 2009 ved aktstykke nr. 176 af 25. juni 2009, mens finansieringen for 2010 indgår på finansloven for 2010.

Analysen omfatter ligeledes kontrollen af *krydsoverensstemmelse*, hvor Fødevarerministeriet har iværksat aktiviteter for at styrke kontrolområdet ved at centralisere risikoudtagningen på kommunernes område samt styrke planlægning og opfølgning af kontrollen.

Jeg lægger stor vægt på, at administrationen af EU-midlerne foregår korrekt, og samlet set finder jeg, at Fødevarerministeriet allerede har taget en lang række initiativer, der i væsentligt omfang har styrket kontrollen med EU-midlerne. Med de igangsatte og planlagte initiativer, er jeg overbevist om, at Fødevarerministeriets kontrol med EU-midlerne vil være væsentligt styrket. Samtidig skal jeg henlede opmærksomheden på, at kravene fra Kommissionens side til medlemsstaternes kontrol med EU-midlerne fortsat skærpes. Der er derfor fremadrettet brug for en løbende og vedholdende styrket indsats for at imødegå yderligere kritik. Dette vil medføre øgede kontrolomkostninger for Danmark, men vil også bidrage til at sikre, at der ikke sker misbrug af EU-midler, samt reducere risikoen for underkendelser.

Med venlig hilsen

Eva Kjer Hansen

c/c: Rigsrevisor